

1879-10-10

þÿ Ÿ » ⁻³ ± À µ Á ⁻ Ä · Â ½ ® ã ¿ Å š í À Á ¿

þÿ • Á µ Å ½ · Ä ¹⁰ ì Á ì ³ Á ± ¼ ¼ ± Coop 2002

þÿ • ¹⁰ ¿ » ± Ê ´ · Â , ” · ¼ ® Ä Á ¹ ¿ Â

Library of Neapolis Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/7660>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Ἐν Λευκωσίᾳ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1856 ἐκτὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου κατεστάθη καὶ Παρθεναγωγεῖον, ἐν ᾧ δύο διδάσκαλοι ἐκ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἢ Σμύρῃ ἐκπαιδευθεισῶν ἐδίδασκον καὶ διδάσκουσι τὴν ἀνάγνωσιν, τὴν γραφὴν, τὴν ἀριθμητικὴν, Ἑλληνικὰ μέχρι τῆς πρώτης τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου τάξεως καὶ ποικίλα χειροτεχνήματα, δι' ὧν σήμερον αἱ κόραι τῶν Λευκωσιατῶν κοσμοῦσιν ἐαυτὰς καὶ τὰς αἰθούσας τῶν οἰκιῶν αὐτῶν. Φοιτῶσι δὲ ἐν τῷ Παρθεναγωγείῳ περὶ τὰ 120 κοράσια, ἑλληνοπρεπῶς ἀνατρέφομενα καὶ διδασκόμενα, πολλὰ δ' ὑπισχνάμενα ἐν τῇ μελλούσῃ αὐτῶν μητρότῃτι.

Παρὰ τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον, ἐν ᾧ τέσσαρες διδάσκαλοι, καὶ τὸ Παρθεναγωγεῖον ἐν ᾧ δύο διδάσκαλοι διδάσκουσι, ὑπάρχουσι καὶ δύο ἄλλα διδακτικὰ Σχολεῖα ὑπὸ δύο ἐπίσης ἑκάτερον τῶν διδασκάλων διευθυρόμενον, ἐν ὧν ἑξελοιδαιτικῶς τὰ γράμματα διδάσκονται καὶ διακρίσει περὶ τῶν ἑξελοιδαιτικῶν κατὰ τὰς ἐνιαυσίους ἑξελοιδαιτικῶν ἐπιτελούντων καὶ αἰστευόντων προδιδομένων τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον. Τὰ ἑξελοιδαιτικὰ ὑπάρχοντα Σχολεῖα, εἰς ἀριθμὸν ἑξελοιδαιτικῶν ἐνιαυσίως δωδεκά περὶ χιλιάδων συντηροῦνται ἀναλωμασι τοῦ ἑξελοιδαιτικοῦ καὶ τῶν Μητροπόλεων. Πα

φου και Κυρηναίας. Ὁμολογητέον ὅτι ὡς πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν τῆς Λευκωσίας πληθυσμὸν ὁ τῶν μαθητῶν ἀριθμὸς δὲν εἶνε πολὺς, διότι ὁ ὅλος τῶν μαθητῶν ἀριθμὸς ἔχει ὡδε :

Ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Σχολείῳ . 60

Ἐν τοῖς Ἀλληλοδιδασκατικαῖς . 280

Ἐν τῷ Παρθενγωγείῳ . 120—460

τὸ ὅλον· τούτέστι 5:100, ἐνῶ τῶν Μωαμεθανῶν τῆς αὐτῆς πόλεως ἀναλογουσι 4:100. Ἡ τῶν Σχολείων βιβλιοθήκη δὲν εἶνε λόγου ἀνάξια, ἀτε ἀριθμοῦσα περίπου χιλίους τόμους. Οὕτως ἔχουσι τὰ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ Σχολεῖα ἀεὶ ἀκμία καὶ τελούντα τὸ σκοπὸν τῆς οὐστάσεως αὐτῶν, οἷς ἐπ' ἐσχάτων ἐπῆλθεν ὡς ἐπικουρία καὶ ἡ σύστασις Ἀναγνωστηρίων, ἀπερ οὐ μίκρον συμβάλλονται εἰς πλατυτέραν καὶ ἐθνικωτέραν τῶν πολιτῶν ἀνάπτυξιν.

Ἐκ τῆς Λευκωσίας καταβαίνοντες ἀπαντῶμεν μετὰ τετράωρον ἐφ' ἀμαξίης ὁδοπορίαν τὴν πόλιν Λάρνακα, ἐπὶ τῶν ερειπίων τοῦ ἀρχαίου Κιτίου ψκοδομημένην καὶ μικρὰν τῆς θαλάσσης ἀπέχουσαν· αὕτη καθικνουμένη πρὸς μεσημβρίαν ἐνοῦται σχεδὸν τῇ παραλίῳ πόλει Σχάλα, ἐν ἣ καὶ ἀμφοτέρων τῶν πόλεων τὸ ἐμπορεῖον. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἀμφότεραι αἱ πόλεις συγκοινωνοῦσι τῇ Λευκωσίᾳ διὰ τῆς μόνης [1] ἐν τῇ νήσῳ ὑπαρχούσης ἀμαξιτοῦ ὁδοῦ, δι' ἧς τὴν στρώσιν κατηναλώθη ἐπὶ ἐδάξους ἑλως ἀμιγροῦς πετρῶν καὶ ἐμαλωτάτου τὸ καταπληκτικὸν ποσὸν τῶν πεντακοσίων ἢ ἑξακοσίων χιλιάδων οὐράγων!

Ἐν τῇ πόλει Σκάλα ἐκτελεῖται τὸ μέγιστον ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς καὶ ὑπάρχει καὶ ὑποκατάστημα τῆς Διεύθυν. Ὁθωμ. Τραπεζῆς, Τηλεγραφεῖον (2), προσεγγίζουσι δὲ καὶ τὰ Αὐστριακὰ τῆς ἐταιρείας Lloyd ἀτμοπλοῖα τετράκις τοῦ μηνός, δηλαδή δις ἀπὸ δυσμῶν καὶ δις ἀπ' Ανατολῆς. Οἱ κάτοικοι ἀμφοτέρων τῶν πόλεων (Λάονακος καὶ Σκάλας,) εἶνε δεκά περὶ τοῦ χιλιάδες, ὡν αἱ δύο Μώαμεθανοί, χίλιοι περὶ τοῦ Δυτικοῦ δόγματος, πάντες δὲ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες. Ἐν Λάρνακι ἐδρεύει καὶ ὁ Μητροπολίτης Κιτίου, ἐν ἐθνικῷ κατὰ τῆματι, τῇ Μητροπόλει.

Ἐν Λάρνακι πρῶτος ἡμῖν γε γνωστός διδάσκαλος ἦτον ὁ Λεμήσιος Δημήτριος Θεμιστοκλῆς, ἐκπαιδευθεὶς πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως ἐν Σμύρῃ καὶ Κυδωνίαις. Ὁ μακαρίτης, ὃ δρεῖλεται ἅπαντα ἡ Ἑλληνικὴ ἐκπαίδευσις τῶν Λαρνακιωτῶν

1) Ἀπὸ τῆς Ἀγγλικῆς κατοχῆς καὶ ἄλλαι ἐστρέφθησαν ἀπὸ τῆς ἑδοῦ ὑπὸ ἐιδιῶν μηχανικῶν.
 2) Ἐν τῇ πόλει Σκάλας καὶ ἐν Λεωνίαις καὶ ἐν Λεωνίαις ἀπὸ τῆς ἑδοῦ ὑπὸ ἐιδιῶν μηχανικῶν.

καὶ Σκαλιωτῶν διδάξας μικρὸν τὸ πρῶτον ἐν Λεμησοῦ μετέβη, ὡς ὑπ' ἀσφαλῆς, εἰς Λάρνακα κατὰ τὰ ἔτη ἐκεῖνα τοῦ τρόμου καὶ τοῦ διωγμοῦ, διδάσκων οἴκοι μέχρι τοῦ ἔτους 1848, ὅτε καὶ ἀπέθανε λιπὼν τοῖς ἐπιετα μνήμην ἀληθοῦν καὶ ἀγαθὴν, ἀξίαν τῶν ἀρετῶν καὶ τῆς ἐλθῆς αὐτοῦ πολιτείας. Μετὰ τὸν διδάσκαλον τοῦτον, οὕτινος ἡ ἑλληνικὴ παιδεία ἦτο ἀξία τῆς παρ' ᾧ ἐμαθήτευσε διδασκάλου τοῦ γένους Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων, ἐδίδαξαν ὡς δημόσιος διδάσκαλος ὁ ἐκ Πελοποννήσου κύριος Ἀθανάσιος Σακελλάριος ὁ καὶ νῦν ἐν τοῖς Ἀθηναῖσι Γυμνασίοις καθηγητῆς καὶ πολλῶν διδακτικῶν βιβλίων συγγραφεύς. Μετὰ τὸν κύριον Σακελλάριον, ἐρ' ἱκανὰ διδάξαντα ἔτη τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, ἐδίδαξαν ὁ κ. Δημήτριος Μιχαηλακός καὶ οὗτος ἐκ Πελοποννήσου, ὃν διεδέξατο ὁ συμπόλιτης κ. Χρῦσανθος Ἰωαννίδης ἀπὸ πολλῶν διδασκῶν ἐνιαυτῶν μεθ' ἑτέρων δύο διδασκάλων ἐν τῷ δημοσίῳ τῆς Λάρνακος καὶ Σκαλάς Σχολείῳ, εἰς ἃ φοιτῶσι διδασκόμενοι τὴν ἑλληνικὴν, τὰ βοηθητικὰ μαθήματα καὶ τὴν Γαλλικὴν τεσσαράκοντα παιδῆς. Παρὰ τὸ ἑλληνικὸν Σχολεῖον ὑπάρχουσι καὶ δύο ἀλληλοδιδασκτικὰ καὶ δύο Παρθενωγωγεῖα ἐν ἐκατέρῃ τῶν πόλεων Λάρνακος καὶ

Σκάλαις εἰς ἃ φοιτῶσι παῖδες μὲν ἄρρενες
διακόσιοι, κόραι δὲ τεσσαράκοντα καὶ ἑκατόν.
Οὕτως οὖν τῶν διδασκομένων ὄντων ὀγδοή-
κοντα καὶ τριακοσίων περίπου, τῶν δ' Ἑλλή-
νων κατοίκων περὶ τὰς ἑξ ἑκατάδας, εὗρισκο-
μεν ὅτι καὶ ἐν ταῖς εἰρημέναις πόλεσι οἱ
μαθητευόμενοι εἶνε ὡς 6: 100. Xⁿ 34

Τρίτη καὶ τελευταία πόλις ἐπέρχεται ἡ
μικρά, ἀλλὰ τερπνὴ καὶ καλὴ Λεμησσοῦς
κατοικουμένη ὑπὸ πέτεσι περὶ χιλιάδων κατοίκων
καὶ ἀπέχουσα ἀπὸ τῆς Λάρνακος τριάκοντα
καὶ ἑξ ἑκατάδων μιλια. Οἱ Λεμησσοῖ καὶ
φιλομαυσίαν καὶ φιλογένειαν ἔχουσιν ἀκραί-
φνη καὶ θερμὴν. Ἡ Λεμησσοῦς, ἥτις προά-
γεται καὶ προκόπτει εἰς ἐθνικὸν βίον διὰ τῶν
ἀπὸ τοῦ ἔτους 1833 συσταθέντων Σχολεί-
ων, διὰ τῆς Δέσσης καὶ τοῦ ἀρτισυστάτου
αὐτῆς ἀναγνώστηρίου, ἀσκεῖ ἐμπόριον εἰς
αγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς περὶ τὰ δύο ἑκατομ.
φράγκα καὶ ὑπάρχει ἐσχετισμένη ἐμπορικῶς
τῇ Αἰγύπτῳ, Συρίᾳ, νήσοις τοῦ Τουρκικοῦ
Ἀρχιπελάγους, Σμύρῃ, Ἰταλίᾳ, τῇ βο-
ρείᾳ καὶ νοτίᾳ Ρωσίᾳ. Αἱ ὑπ' αὐτὴν ὑπα-
γόμεναι ἐπαρχίαι εἶνε θρεῖναι διὰ τοῦτο καὶ
ἡ γῆ αὐτῆς εἰς ἀμπελοουργίαν εὐθετος. Πικ-
φέρει δὲ ἡ ἐπαρχία Λεμησσοῦ τοὺς ἀριστοὺς
καὶ πλείστους τῶν οἴνων τῆς νήσου, τὰ πλεί-
στα καὶ ἀριστα χρουπιακαὶ τοὺς ἀκοῦντας
εἰς διατροφήν τῆς ἐπαρχίας ταύτης Δημητρια-
κοῦ, κασίου, κ.τ.λ. Xⁿ 35

Τὰ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Σχολεῖα τοῦ 1833

λογοῦνται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1819· πρῶτος γὰρ ἐν αὐτοῖς κατ' ἰδίαν διδάξας ὑπῆρξεν ὁ γινώσκων τὸν πῶν ἀναγνώστη Δημήτριος Θεμιστοκλῆς. Ἀλλὰ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, καθ' ἑαυτὸν καὶ ἡ μεγάλη Κύπρος ἔχει τὸ αὐτῆς αἷμα, τοῦτέστιν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1821 μέχρι τοῦ 1833 μόνον ἐν τῷ τόπῳ διδάσκαλοι ὑπῆρχον οἱ ἱερεῖς. Μόλις δ' ἐν ἔτει 1834 κατεστάθη ἐν Λεμεσῶν τὸ πρῶτον ἀλλήλων διδακτικὸν Σχολεῖον ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Γεωργίου Σαλλουμίδη, κατελθόντος εἰς Κύπρον ἀπὸ τοῦ ἐν Αἰγίνῃ ὀρφανοτροφείου, παρ' αὐτῷ ἐδιδάχθη καὶ γὰρ τὰ πρῶτα γράμματα. Ἐν ἔτει 1834 ἕτερος Κύπριος Χριστόδουλος Βασιλειάδης ἐδίδαξε τὴν ἑλληνικὴν καὶ μετ' αὐτὸν ἀπελθόντα τῆς Κύπρου προσεκήθη ὁ μακαρίτης Μάρκος Ἀνδρεάδης, ὁ τὸν βίον ἐπ' ἐσχάτων ἐν ἄκρῳ πενήτῃ ἐν Ἀθήναις τελευτήσας, ὅστις ἐδίδαξεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1838—1841, ἐνθαυτῶν φιλομούσων ἡλφ πολλῶν φίλων καὶ συγγενῶν, μεταπεμφθὲν αὐτὸν ἐκ Ἀράρκακος. Καὶ μέχρι μὲν τῶν χρόνων τούτων τὰ Σχολεῖα ἦσαν ἰδιωτικά. Μετὰ τὸν εὐμαθῆ Ἀνδρεάδην ἐδίδαξεν ὡς πρῶτος δημόσιος διδάσκαλος ὁ μακαρίτης Ἀρχιμανδρίτης Νικηφόρος Εὐγενειάδης Κύπριος, μαθητῆς τῆς τοῦ Καίρου Σχολῆς, ὅστις ἐν ἔτει 1848, ἐπανακάμψαντος ἐκ τοῦ

Ἄλλ' ἀπὸ τοῦ ἔτους 1848 μέχρι τοῦδε οὐ
διέλειπον καλῶς κατηρητισμένα ὄντα καὶ
γενναίους φροντὰ καρπούς. Ἐπειδὴ δὲ
ἀπὸ τοῦ ἔτους 1834 διετηρήθησαν τακτι-
κῶς καὶ ἐν συνεχείᾳ μέχρι τῆς σήμερον τὰ
ἀλληλοδιδασκτικὰ Σχολεῖα, φρονῶ, ὅτι τὰ
γραμματα ὑπάρχουσι μᾶλλον διαδόδομένα
ἐν Λεμησσῷ ἢ ἐν ταῖς ἄλλαις τῆς νήσου
πόλεσι. 16.6.54

Παρθεναγωγεῖον ἐν Λεμησσῷ κατέστη
ἀπὸ εἰκοσαετηρίδος περίπου καὶ ὑπάρχει μέ-
χρι τοῦδε λίαν εὐδοκίμως διευθυνόμενον, θὰ
ἡδικοῦμεν δὲ τὰς εὐγενεῖς καὶ εὐπαιδευτοὺς
παρθεναγωγούς, εἰ μὴ ἀπονέμομεν αὐταῖς
δίκαιον ἔπαινον ὅτι μετὰ προθυμίας καὶ ζή-
λου διδάσασαι προσήνεγκαν τὰς τῶν Λεμησ-
σίων κόραις τὰ εὐώδη ἄνθη, ἅπερ ἐδρέψαντο
ἀπὸ τῶν λειμώνων τῶν Ἰοστεράων Ἀθηνῶν,
τῆς φιλομούσου καὶ φιλοκάλου Σμύρνης καὶ
τῆς μουσοτρόφου Κωνσταντινουπόλεως.

ὑπάρχουσι λοιπὸν ἐν Λεμησσῷ σχολεῖα
τρία, ἑπτὰ περιλαμβανόμενα διδασκάλους·
πρῶτόστιν ἐν ἑλληνικὸν μετὰ τριῶν διδασκά-
λων καὶ τριάκοντὰ περίπου μαθητῶν· ἐν
ἀλληλοδιδασκτικὸν μετὰ δύο διδασκάλων καὶ
εἴκοσι καὶ ἑκατὸν μαθητῶν καὶ ἐν Παρθε-
ναγωγεῖον μετὰ δύο διδασκάλων ἐπίσης καὶ
ἑξομύκοντα μαθητῶν.

Ἐν ταῖς σχολαῖσι τούτοις ὑπάρχει καὶ
πολύτομος βιβλιοθήκη, κατ' ἔτος διὰ νέων
συγγραμμάτων πλουτιζομένη· ἐκ τοῦ κληρο-
δοτήματος τοῦ μακαρίτου Λαμπριανοῦ Πέ-
τρου· πλείων φροντίς καὶ ἡττων ραθυμίας
θὰ συνεπλήρου καὶ λυσιτελέστερον θὰ ἐρ-
ρῶμιζε τὰ τῆς βιβλιοθήκης ταύτης, ὥστε
θὰ ἐπάρκει τὰς τῶν σχολείου ἀνάγκαις.
Ἄλλ', ὡς μὴ ὄφελεν, ἐλαχίστη ἢ περὶ
ταύτης ἐπιμέλεια καὶ παρὰ τὴν ὠμολο-
γημένην τῶν Λεμησίων φιλομουσίαν ἢ βι-
βλιοθήκη καίτοι σχεδὸν ἀχρηστος καὶ ἡμι-
στα λυσιτελής.

Ἡ ἑξαγωγὴ οὐστρυγῶς ἐλλείπουσιν ἀπὸ τῆς νήσου ἀπάσης, καίπερ τὴν Κυπρίων εὐειδότητων τὴν χρησιμότητα τῶν τοιούτων καταστημάτων, ἅπερ ἔμωσ δι' ἐλπίδος ἔχομεν, ὅτι ἡ φιλομουσία τῶν συμπολιτῶν ἡμῶν θ' ἀνεγείρη τάχιστα ἐπ' ἀγαθῶ τῶν τέκνων αὐτῶν.

Τὴν πρὸς διατήρησιν τῶν ἐν Λεμεσῶ σχολείων δαπάνην, οὕσιν περὶ τὰς ὀκτώ χιλιάδας φράγκα τελεί· α) τὸ ἐμπόριον, ἔπερ δι' ὠρισμένου τέλους 27000 ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων καὶ προϊόντων τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς ἀποφέρει, περὶ τὰς πέντε χιλιάδας φράγκα β.) ἡ μητρόπολις Κιτιέων συνεισφέρεισα χίλια ἐνιαυσίως φράγκα, καὶ γ.) τὸ εἰσιτήριο τῶν μαθητῶν τέλος.

Ἐχει ἐνθάδε ἡ ἀναλογία τῶν μαθητευομένων πρὸς τοὺς ἐν τῇ πόλει κατοίκους ὡδε.

Ἐν τῷ δημοτικῷ σχολείῳ	παῖδες	120
Ἐν τῷ Παρθενωγωγείῳ	κόραι	70
Ἐν τῷ Ἑλληνικῷ σχολείῳ	παῖδες	30

Τὸ ὅλον τῶν μαθητευομένων 220

Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει Ἑλληνας κάτοικοι εἶνε περίπου χιλιάδες· τρεῖς, αἱ δὲ οἰκίαι αὐτῶν πεντακόςαι, ἀναλογουσιν 87·100. Μετὰ τὰς τρεῖς ταύτας πόλεις ἐπέσπονται αἱ πόλιναι Ἀμμόχωστος καὶ Πάφος, ἐν αἷς ὑπάρ

δημοτικά μόνον σχολεῖα, ἅπερ

μετ' ἀποπαθῶς Πατρῶδος τῶν ἡμῶν καὶ ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ Κυπρίων θ' ἀνορθῆ ἐπὶ αὐτῇ ἐν φράγκῳ τὴν ἰσχυράδα ὑπὲρ

δάσκαλοι, ως τὰ πολλὰ οἱ ἀπόφοιτοι τῶν κατὰ τὰς πόλεις σχολείων, οἵτινες κατ' ἀλληλοδιδασκτικὴν διδάσκουσι μέθωδον. Δὲν εἶνε μακρὰν ὁ χρόνος, καθ' ὃν κατεστάθησαν τὰ ἐν τοῖς χωρίοις σχολεία, καί διὰ τοῦτο ἡ παρά τοῖς χωρικοῖς ἀμαθία. Ἐν ἐκάστῳ τῶν χωρίων μετὰ κόπου εὐρίσκει τις ἐπισταμένους τὴν ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν πέντε ἐπὶ κατοίκων ἐκατόν. Πολλοὶ δὲ τούτων ἐδιδάχθησαν τὰ γράμματα ὑπὸ τοῦ ἱερέως τοῦ χωρίου κατ' ἰδίαν τινὰ μέθωδον. Τὰ μέχρι τῆς σήμερον ἐν τοῖς ἑξακοσίοις χωρίοις τῆς Κύπρου ὑπάρχοντα ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα εἴκοσι περίπου ὄντα, δῆλον ἐστὶ δὲν ἑξακοσίων εἰς τὴν τῶν γραμμάτων διάδοσιν. Τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Κύπρου καὶ τοῖς Σεβασμιωτάτοις Μητροπολίταις ἀπέκειται ἡ μέριμνα καὶ φροντίς περὶ τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ ποιμνίου, οὔτινος ἡ ἠθικὴ μόρφωσις εἶνε αὐτοῖς καὶ ἀνωθεν ἀνατεθειμένη. Πεποίθαμεν δ' ἐστὶ ἡ τῆς Κύπρου ἱερὰ σύνοδος ὅτι τύχῃ γενναίου ἐπικούρου καὶ ἐκ οὐμοῦ συνεργάτου, τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Κυπριακῆς ἀδελφότητος, τῆς αἰέποτε προθύμου παραστάσεως τῆς πατρίδος ἀνάγκαις.

Ἐκ τῶν μέχρι τοσδε εἰρημένων συνάγομεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ταῖς πόλεσι τῆς νήσου μαθητῶν, ἐχούσαις ἐλληγικὸν πληθυσμὸν 17,000, ὧν 1060 ἀναλογεῖ καθόλου 5:100.

Ἀνεκκεραλαιούσους νῦν τὰ εἰρημμένα
καὶ ταῦτα συνοψίζοντας εὐρίσκουμεν τὰ ἑ-
ξῆς. Ὅτι ἡ Κύπρος ἔχει γῆν πεμφό-
ρον, ἐκφέρεισαν πολλὰ καὶ ποικίλα προ-
ϊόντα ἀξίας δύο καὶ εἴκοσι περίπου ἑκα-
τομμυρίων φράγκων ἐν χρόνοις καθολι-
κῆς εὐφορίας, ὅτι ἐξάγει προϊόντα ἑπτὰ
ἑκατομμυρίων φράγκων ἀξίας, καὶ, ὅτι
εἰσάγει περὶ τὰ πάντα ἑκατομμύρια φράγ-
κα εἰς χειροτεχνήματα καὶ ἄλλα χειρῶ
δη ὅτι ἀποσίνει ἐνιαυσίως φόρους περὶ
τὰ δώδεκα ἑκατομμύρια φράγκα, καὶ ὅ-
τι ἄσκει μικρὰν βιομηχανίαν, ἰδίᾳ δὲ με-
ταξίνων ὑφασμάτων ὅτι τρεῖς ἔχει πό-
λεις μεθ' ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ 20,000
περίπου καὶ Μωαμεθανικοῦ 14,000 ὅ-
τι ἡ γεωργία θλιβομένη καὶ πάσχουσα
ἀποφέρει ἐκάστῳ ἀτόμῳ ἐνιαυσίως πρὸς
διατροφὴν περὶ τὰ ἑκατὸν φράγκα καὶ ὅ-
τι ὑπ' ἄλλας συνθήκας καὶ ἐν εὐτυχε-
στέροις καιροῖς ἡ μεγάλη Κύπρος θὰ
ἦτο εὐδαιμονεστάτη ὅτι πᾶσαι αἱ ἐπὶ
τῆς νήσου ἑλληνικαὶ οἰκίαι εἶνε περί-
που τριάκοντα χιλιάδες, αἱ δὲ τουρκικαὶ
περὶ τὰς ἑπτὰ χιλιάδας ὅτι ἐν ἐκάστη
τῶν πόλεων αὐτῆς ὑπάρχουσιν ἑλληνικὰ
καὶ ἀλληλοδιδασκτικὰ τῶν ἀρρένων καὶ
τῶν θηλέων σχολεῖα, εἰς ἃ φοιτῶσι παῖ-
δες ἐξήκοντα καὶ χίλιοι καὶ ὅτι ἐν τοῖς
ἑξακοσίοις τῆς νήσου χωρίοις εἴκοσι πε-
ρίπου μόνον ὑπάρχουσιν ἀλληλοδιδασκτικὰ
καὶ ὅτι κατὰ τὴν νήσον ἄπασαν δύο
μόναι, ἡμῖν γε γνωσταί, ὑπάρχουσι δη-
μόσια βιβλιοθῆκαι, καὶ ὅτι ἐλλείπουσι νη-
πιαγωγεῖα:

Διπλούμεθα ὅτι καὶ ὅσα νῦν ἐπιστέλλομεν
δὲν εἶνε ἱκανὰ νὰ παραστήσωσι τὰ αἰτία
τῆς καταστάσεως τῆς νήσου ὑπὸ πᾶσαν ἔπο-
ν, ἀλλ' ὅτι ἐν στενοῖς ὁρίοις ἐπιστολῆς ἐνε-
ῶσαμεν ἄπειρον ὕλην καὶ ἀπεκλεί-

σαμεν από ταύτης πλείθ' ὄσα, δυνά-
μενα καὶ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κόσμου τὴν συμ-
πάθειαν νὰ προκαλέσωσι καὶ τοῦ ἔθνους
τὴν προσοχὴν νὰ προσελκύσωσιν. (1) ✓

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: Νέων Ἐπιστ. ΗΜΕΡ. 10/22-10-1879